

Een Spartaanse aanpak

'Een nieuwe methode om de varroamijt te lijf te gaan' luidt de veelbelovende kop van een artikel in *Bee World* (2001/4). Zoiets ga je natuurlijk meteen lezen. Een nadeel van de vooral in Europa toegepaste darrenraatmethode is dat deze tamelijk arbeidsintensief is en dus niet zo praktisch voor imkers die over minstens enkele tientallen volken beschikken. In de VS denkt men daar iets op gevonden te hebben. Dr. Zachary Huang van de Michigan State University heeft een nieuwe methode bedacht, waar eveneens geen chemische middelen aan te pas komen, en die hij de 'Spartan Mitezapper' heeft genoemd, wat ik maar vrij vertaal met de 'Spartaanse mijtendoder'. In een broedraam verwerkte hij in de (darren)raat een aantal elektrische weerstandjes waarvan de polen gedurende 2-3 minuten buiten de kast verbonden moeten worden met een 12-volts accu (Vergeef me deze primitieve uitleg maar *Bee World* legt het ook zo summier uit). De weerstandjes worden heet en doden onverbiddelijk de mijten en de darrenpoppen. Voor de meer diervriendelijke imker is het mogelijk de temperatuur zo in te stellen dat die vermaledijde mijten gedood worden maar de lieve darrenlarfjes gespaard blijven. De universiteit heeft patent op de vinding aangevraagd en Dr. Huang rekent er op dat deze nieuwe methode in een grote behoefte in imkersland zal voorzien. Maar u kunt zich natuurlijk ook aan onze eigen Europese aanpak houden. Bijvoorbeeld zoals die op zeer duidelijke wijze door Mari van Iersel beschreven is in het maartnummer van *Bijen* 2001.

Bijen en hommels profiteren van elkaar

Bijen en hommels verzamelen onder meer nectar en weten precies welke planten op welke tijd van de dag nectar produceren. Precies op die tijd keren ze terug om de bloemen te bezoeken. Een bij die een bloem leeggezogen heeft laat een geurmerk na dat na ongeveer een uur verdampt is. Zo voorkomen de bijen tijd en energie te verspillen aan lege bloemen. Ook hommels merken leeggezogen bloemen. Terwijl honingbijen een bepaalde chemische stof afkomstig van klieren in hun monddelen als geurstof gebruiken,

zijn het bij hommels stoffen afkomstig uit klieren in hun poten.

Wat men eigenlijk al vermoedde hebben twee onderzoekers van de universiteit van Southampton getest en bewezen. Honingbijen en hommels maken gebruik van elkaars geurmerk: bloemen die zojuist door een bij of een hommelt bezocht waren, bleven ongeveer veertig minuten lang oninteressant voor beide diersoorten. (ADIZ 2002/1).

De geheimtaal van de imker

Moerdop, bromzwerm, zesramer, boogsnede, roer, ontzegelvork, arrestkooitje, bultbroed, inballen, krantenmethode, Aalsteren, redcel, verdwijnsiekte, bruidsvlucht, afstandsblinke, jaagkieps, broedaflegger, baardmaken, tuten en kwaken.

Ziedaar een handvol, soms al zeer oude vaktermen zoals die alleen door imkers begrepen kunnen worden. Wie er nog meer wil weten, moet maar eens in de in 1987 verschenen 'Imkersencyclopedie' kijken, of in Schotmans befaamde 'Handboek der moderne bijenteelt', honderden zijn er daar te vinden. Natuurlijk is er veel imkersjargon bij dat niet of nauwelijks nog gebruikt wordt. Weet u wat een 'dreveling' is, of een 'Rietsche pers', of een 'zingende voorzwerm'? Maar ondertussen komen er ook weer nieuwe termen bij. Zo leverden een paar vluchtige blikken in het laatste februarinummer van ons eigen '*Bijen*' mij de volgende voor mij volkomen nieuwe bijenwoorden op. Bijengezondheidszorg, bijengezondheidsbeleid, winterdiagnose, (een) bijendichte (omgeving), paringsstand, larvenverdeler, Nassenheider mierenzuurverdamer, bijenverdraagzaamheid, wildbouwraten, doorbroeders, landsbij, vuilnisbakkenbij. Of ze echter allemaal net zo'n lange levensduur zullen hebben als speeldopjes, drijfvoeren, braamraat, stille moerwisseling of aflegger moeten we nog maar afwachten.

Voor wie het niet al wist

Uit het volgende citaat uit *De Bijenteelt, populair-wetenschappelijk tijdschrift voor de bijenteelt in Nederland en Koloniën* (1920/1) kunt u ongetwijfeld kracht putten voor het inmiddels begonnen bijenseizoen:

'De bewering dat imkers altijd goede mensen zijn, kan ik voor rekening laten van wie haar uitte, maar dit is zeker, dat het imkeren het goede in de mens aankweekt, dat het misschien sluimerende deugden te voorschijn roept, dat het een verzachtende en veredelende invloed moet hebben.'